

“Sporto visa klase” – ļoti noderīga iniciatīva

Ar vērienīgu šovu “Arēnā Rīga” aizvadītajā piektdienā atklāta programmas “Sporto visa klase” sestā sezona. Ja pirmajā gadā iesaistījās 160 skolēni no sešu skolu sešām klasēm, šogad pieteikušies 8300 skolēni no 371 klases.

Programmā iesaistītajiem 2.–6.klašu skolēniem katru nedēļu papildus tiek nodrošinātas trīs fakultatīvās sporta nodarbības, kas notiek saskaņā ar Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas (LSPA) izstrādātu metodisko materiālu. Nodarbības var būt vispārējā fiziskā sagatavotība; futbola iemaņu apguve (2.klasē – rotaļas); peldēšana vai sporta nodarbība svaigā gaisā, vai nodarbība džudo. Projekta mērķis ir uzlabot skolēnu fizisko sagatavotību, stāju, dodot motivāciju nodarboties ar sportu, kā arī vērtēt skolēnu sekmes mācībās.

No mūspuses novadiem šogad projektā piedalās deviņu skolu audzēkņi. Ar vislielāko pieredzi ir **STALBES PAMATSKOLA**, kas projektā iesaistās piekto gadu. Sporta skolotāja **Renāte Hmeļņicka** atceras, ka iniciatore bijusi skolas direktore: “Gribējām startēt jau pirmajā gadā, tad tas bija pilotprojekts, bet izvēlējās vien

sešas skolas, mēs netikām. Taču direktore teica – turpinām! Viens cikls no 3.līdz 6.klasei noslēdzies, bērni ar lielu prieku uzņēma papildu sporta stundas. Tagadējie septiņi, kuri izgāja programmu, ir krenķīgi, kāpēc tik maz sporta stundu, tikai divas, ja iepriekš bija piecas. Taču puīši atraduši nodarbi, spēlē florbolu. Ar šo programmu bērnu var pieradināt pie sporta.”

Patlaban no Stalbes skolas programmā trešo gadu iesaistās skolēni, kuri šogad jau 5.klasē. Arī viņi ar bažām gaidot, kad programmu būs beiguši un paliks bez papildu sporta nodarbībām. R.Hmeļņicka norāda, ka tās piespiež kustēties arī tos, kuri ļoti uz to netiecas: “Ja nedēļā ir tikai divas sporta stundas, kaut kā var izlocīties, bet no piecām neizmukt. Vēl viena programmas nianse, ka nepietiek tikai aktīvi sportot, jābūt arī labiem mācībās. Tie, kuri negrib sportot, parasti negrib arī mācīties, tad nu klases biedri mudina un viņiem jācenšas, lai neiegāztu visu klasi. Arī tas ir programmas pluss.”

Runājot par nākotni, skolotāja norāda, ka problēmas rada nolikuma punkts, kas nosaka, ka klasē jābūt vismaz 16 bērniem, bet mazajās skolās ar vienu klasi to nevar nodrošināt, tāpēc tiek domāts, ka nākamgad projektam apvienot otro un trešo klasi. Pieredze rādot, ka skolēniem vajag vairāk sporta stundu, taču pagaidām ministrijā tas dzirdīgas ausis nav sasniedzis.

Otro sezonu projektā iesaistās

■DEBIJA. Projektā “Sporto visa klase” šogad pirmo gadu piedalās Vecpiebalgas vidusskolas skolēni. 3.klases audzēkņi gatavi sportiski aktīvai sezonai.

Foto: NO ALBUMA

CESU 2.PAMATSKOLAS audzēkņi, kuri pērn bija pašā sākumā – otrās klases līmenī. Sporta skolotājs **Juris Vaido** stāsta, ka arī te iniciatīva nākusi no skolas vadības: “Dalība programmā interesanta arī sporta skolotājiem, jo varam dažādot stundas. Vienā dienā salikām kopā divas sporta stundas, lai nav steigas, var kārtīgi padarboties. Programma paredz nodarbības svaigā gaisā, mums ir garās pastaigas ātrā tempā. Ir dienas, kad sporta stundā notiek tikai rotaļas, kam nepietiku laika divās obligātajās sporta nodarbībās. Mazie nāk ar prieku, ja kāda stunda izkrīt, ir bēdīgi. Otrā, trešā kla-

se ir vecums, kad bērni ar lielu atdevi iesaistās sportiskās aktivitātēs, mūsu uzdevums ir nostiprināt šo vajadzību. Pilsētas bērniem tas īpaši nozīmīgi.”

Pirmo reizi programmā “Sporto visa klase” iesaistījās **VECPIEBALGAS VIDUSSKOLAS** 2.un 3.klases audzēkņi. Atklāšanas pasākumā viņi, tāpat kā citi jaunie dalībnieki, tika saukti uz “skatuves”, kur saņēma programmas piederības zīmi – karogu - un deva “Sporto visa klase” sviņģo zvērestu.

Ierosme piedalīties bijusi sporta skolotājai **Līgai Glāzerei – Spalviņai**, viņa saņēmusi skolas vadības atbalstu: “Ir skaidrs, ka bērniem vajag vairāk fizisko aktivitāšu, un šī ir iespēja. Bērni grib, vecāki arī, kāpēc nedarīt! No piedāvājuma izvēlējamies džudo nodarbības, lai būtu dažādība. Arī klašu audzinātājas bija par, mums jau jāsadarbojas, jo rezultātu vērtēšanā svarīgas arī sekmes mācībās.”

Jaunie vecpiebaldzēni aktīvi gatavojās dalībai programmā, brīvlaika nedēļā piedaloties arī “Rimi” konkursā “Sporto labākai dzīvei!”. 2.klases video bija starp 30 labākajiem, balva būs uztura speciālistu un sporta treneru vienošanās vidusskolā, lai stāstītu par sabalansētu uzturu un draudzīgās sacensībās iesaistītu Vecpiebalgas vidusskolas 2.,3.klasi un Jaunpie-

Vairāk sporta ikdienā

Ne jau tikai akcija “Sporto visa klase” spēj skolēnus rosināt papildu aktivitātēm.

No mācību gada sākuma Cēsu Pilsētas vidusskolas 7.a klase katru mācību dienu sāk ar sporta stundu, kamēr citām klasēm nedēļā ir tikai divas sporta stundas. Ieceres autors ir Cēsu Sporta skolas vieglatlētikas treneris **Rihards Parandjuks**, kurš Latvijas Universitātē doktorantūrā studē izglītības vadību. “Olimpiskā harta no senām dienām vēsta, ka personība nevar attīstīties, ja nav mijiedarbības starp prātu un ķermeni,” skaidro R. Parandjuks. “Pagājušajā gadā, rakstot maģistra darbu, radās ideja par sava veida duālo izglītību, proti, ka skolā ir gan mācības, gan sports, ne tikai divas obligātās sporta stundas nedēļā, bet vairāk. Tikos ar Pilsētas vidusskolas direktori, un nolēmām izveidot sporta klasi, kurā bērni saņemtu papildu fiziskās aktivitātes. Daudz diskutējām par projekta konceptu, līdz pirmajā gadā izvēlējamies nosaukt to drošāku risinājumu – iesaistīt tikai vienu klasi. Domājot par vecuma grupu, palikām pie septītās klases, jo tas ir brīdis, kad vecumposma īpatnību ietekmē bērniem nereti rodas uzvedības problēmas.”

Pirms mācību gada topošo septīto klašu skolēnu vecākus informējām par piedāvājumu, viņi varēja izvēlēties, vai bērns mācīsies klasē ar palielinātu sporta

piedāvājumu. Tajā katra mācību diena sākas ar sporta stundu, reizi nedēļā ar audzēkņiem strādā fizioterapeits, ziemā brauks slēpot uz olimpiskā centra “Cēsis” bāzi, būs arī peldēšanas nodarbības baseinā. Ieceri atbalstīja pašvaldība, jo papildu pasākumiem vajadzīgs arī finansējums.

“Manuprāt, ikviens gribētu, lai dēls vai meita mācītos šādā sporta klasē, jo viņi bez maksas saņem pakalpojumus, par ko citādi nāktos maksāt, piemēram, nodarbības baseinā, fizioterapeita pakalpojumi. Rezultātā bērniem attīstās personība, rodas atbildības sajūta par to, ka ir jāmacās,” skaidro R. Parandjuks.

Papildu sportiskās aktivitātes tiek dotas, prasot audzēkņiem sekmīgus mācību rezultātus. Rihards piebilst, ka sekmīgi, tas pārāk maigi teikts: “Lai arī par konkrētu vidējo atzīmi vēl nesam vienojušies, manuprāt, tai nevajadzētu būt zem seši. Nav arī nospriests, kas būs ar tiem, kuri nemācīsies sekmīgi. Ja sekmes būs, ieguvumi būs divējādi. Pirmkārt, sabiedrībā vajadzīgi sportiski cilvēki, otrkārt, ja kāds no jauniešiem izvēlēties sportista karjeru, iegūtās zināšanas vienmēr noderēs.”

Rihards arī norāda, ka sportiski jaunieši arvien vairāk tiek atbalstīti arī augstskolu līmenī. Piemēram, Latvijas Universitātē var saņemt pilnīgu vai daļēju mācību maksas atlaidi, ja students darbojas basketbolā, futbolā, florbolā, vieglatlētikā, tas vecākiem ir nozīmīgs atspaidis.

Cēsu Pilsētas vidusskolas direktore **Aija Sīmane** atzinīgi vērtē šo iniciatīvu, lai gan par re-

zultātiem varēs runāt tikai pavasarī: “Taču tas ir noderīgi, jo liek jauniešiem vairāk plānot laiku un arī pārvarēt sevi. Nav viegli katru rītu astoņos būt uz sporta stundu. Un nav noslēpums, ka jaunieši pārāk maz kustas, uz skolu tiek atvesti ar auto, pēc skolas – aizvesti.

Uz ieceres īstenošanu virzījāmies gadu, pavasarī izvērtēsim rezultātus, sapratīsim, ko vajadzēja darīt citādi. Uzklaušīsim arī skolēnus, lai projekta turpinājums būtu vēl labāks.”

Direktore stāsta, ka bijušas diskusijas par specializēšanos konkrētā sporta veidā vai uzsvāra likšanu uz vispārējo fizisko sagatavotību, izvēle bijusi par labu otrajam variantam. Rihards piebilst, ka izskanējusi arī ideja iekļaut programmā ēdināšanas sfēru, lai bērniem būtu brokastis un launags ar pārdomātu, veselīgu ēdienkarti. Sarunās ar vecākiem noskaidrojies, ka viņi būtu gatavi līdzmaksājumam, tomēr pagaidām šo ieceri tālāk nevirza, jo pārāk daudz neskaidrību.

“Pie tā varbūt atgriezīsimies nākotnē, kad par sporta klasi interese būs tik liela, ka jāveic atlase. Tad priekšroka varētu būt sporta skolas audzēkņiem, kuriem launags pirms treniņa sporta skolā būtu ļoti noderīgs. Nav veikalā jāpērķ našņi,” saka Rihards.

Iniciatīva turpināsies. 7.a klases audzēkņi šādā režīmā turpinās darboties vismaz līdz pamatskolas beigšanai, savukārt pašreizējiem sestās klases audzēkņiem, pārejot uz nākamo klasi, arī būs iespēja mācīties īpašajā sporta klasē. □

balgas vidusskolas 3.klasi. Var minēt, ka šajā konkursā veiksmīgi startēja arī Cēsu 2.pamatskolas 2.a, 2.b un 3.b klase.

Skolotāja arī stāsta, ka bērni iesaistīsies pētījumā, kura ietvaros ievāks datus par bērnu augumu, svaru un vidukļa apkārtmēru; aizpildot elektroniskas aptaujas anketas, novērtēs fizisko aktivitāšu daudzumu, emocionālo pašsajūtu un ēšanas paradumus; tiks pildīti arī kognitīvo funkciju (reakcijas ātrums, vizuālā uztvere) testi datorā smadzeņu darbības novērtēšanai.

“Bērni pie fiziskajām aktivitātēm jāsāk pieradināt no mazotnes,” saka L. Glāzere – Spalviņa. “Mums arī bērnu audzinātājiem jānodrošina nodarbinātību, cerot, ka mazie augs sportiski. Man šķiet, arī vecāki to sāk novērtēt, atbalstot bērnu iesaisti sportiskās aktivitātēs.” □

FAKTI

Šogad projektā no vēsturiskā Cēsu rajona novadu skolām piedalās:

2.klašu grupā

- Amatas novada Drabešu Jaunā pamatskola
- Cēsu 1.pamatskola (2.a)
- Vecpiebalgas vidusskola

3.klašu grupā

- Cēsu 2.pamatskola (3.a un 3.b)
- Cēsu Pilsētas vidusskola (3.a)
- Vecpiebalgas vidusskola

4.klašu grupā

- Amatas novada Drabešu Jaunā pamatskola
- Cēsu 1.pamatskola (4.a)
- Straupes pamatskola

5.klašu grupā

- Drabešu Jaunā pamatskola
- Līgatnes novada vidusskola
- Stalbes vidusskola

6.klašu grupā

- Priekuļu vidusskola (6.b).

Gada sporta skolotājs

Sākta pieteikumu pieņemšana Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) rīkotajā konkursā “Gada sporta skolotājs”. Tā ir iespēja pateikt paldies tiem sporta skolotājiem, kuri ne tikai profesionāli vada stundas, bet prot iedvesmot un motivēt bērnus un jauniešus būt fiziski aktīviem visas dzīves garumā.

Skolotājus konkursam var pieteikt ikviena Latvijas novada un pilsētas izglītības pārvalde vai departaments, kā arī pamatizglītības, vidējās izglītības vai profesionālās vidējās izglītības iestādes. Dalībai konkursā var pieteikties arī paši skolotāji.

Konkurss noritēs divās kārtās. Pirmajā komisija vērtēs pretendenta pieteikumu, seši dalībnieki ar lielāko punktu skaitu tiks izvirzīti otrajai kārtai. Tajā vērtēs skolotāju prasmes, vadot sporta

stundu Oskara Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatū pamatskolas sporta hallē.

Balva “Gada sporta skolotājs” tiks pasniegta pasākuma “Latvijas Gada balva sportā 2019” apbalvošanas ceremonijā 27. decembrī.

Konkurss notiek kopš 2005.gada, šajā laikā balvu saņēmis tikai viens mūsu puses skolotājs; 2006. gadā to saņēma Austris Āboliņš, tolaik - Drabešu internātpamatskolas sporta skolotājs.

Lappusi sagatavojis **JĀNIS GABRĀNS**

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds